

POSTANOWIENIE

Dnia 24 sierpnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Roman Trzaskowski

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie ze skargi D. S. o wznowienie postępowania
zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 4 listopada 2014 r., sygn.akt I ACa (...)
w sprawie z powództwa D. S.
przeciwko C. L.
o ochronę dóbr osobistych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 sierpnia 2017 r.,
zażalenia powódki
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 września 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1) oddala zażalenie;

**2) przyznaje r. pr. H. P. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w (...) kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści)
podlegającą podwyższeniu o podatek od towarów i usług (VAT) z
tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej
skarżącej w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

W skardze o wznowienie postępowania, wniesionej w dniu 12 sierpnia 2016 r., zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 4

listopada 2014 r. D. S. upatrywała podstawy nieważności w niepowstrzymaniu się przez Sąd od rozpoznania sprawy, chociaż nie zostało rozpatrzone jej zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) w innej sprawie (I ACa (...)), oddalające jej wniosek o wyłączenie sędziego, który był sprawozdawcą w sprawie prawomocnie zakończonej, a przewodniczącym sądu w drugiej z nich. Niezależnie od tego, w jej ocenie, doszło do pozbawienia możliwości obrony jej praw przez odmowę przesłania do okręgowej rady adwokackiej złożonego do akt wniosku o zmianę osoby pełnomocnika ustanowionego z urzędu.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę, uznając, że została wniesiona po upływie terminu przewidzianego w art. 407 § 1 k.p.c., a ponadto nie była oparta na ustawowej podstawie, ponieważ powołane okoliczności nie wskazywały na to, że rzeczywiście podstawa ta zachodzi.

Skarżąca w zażaleniu zarzuciła naruszenie przepisów art. 401 pkt 1 k.p.c., art. 401 pkt 2 k.p.c. oraz art. 410 § 1 k.p.c. przez błędne zastosowanie, niestwierdzenie nieważności postępowania i odrzucenie skargi. Domagała się uchylenia postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępne badanie skargi o wznowienie postępowania przez sąd na posiedzeniu niejawnym dokonywane jest, stosownie do art. 410 § 1 k.p.c., w trzech płaszczyznach: terminowości wniesienia skargi, dopuszczalności skargi, oparcia skargi na ustawowej podstawie. Niespełnienie któregokolwiek z tych wymagań prowadzi do odrzucenia skargi. Zgodnie z art. 407 § 1 k.p.c., trzymiesięczny termin do wniesienia skargi liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a w odniesieniu do podstawy obejmującej pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji, od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub przedstawiciel ustawowy.

W odniesieniu do podanej przez skarżącą podstawy związanej z kontynuowaniem postępowania, pomimo nierozpoznania zażalenia na postanowienie oddalające jej wniosek o wyłączenie sędziego w innej sprawie, którą ostatecznie sprecyzowała w uzasadnieniu zażalenia, jako uczestniczenie w składzie sądu osoby nieuprawnionej (art. 401 pkt 1 k.p.c.), to nie ulega

wątpliwości, że o zaistnieniu tak oznaczonej sytuacji wiedziała ona już w dniu wydania kwestionowanego orzeczenia, ponieważ była obecna na posiedzeniu, na którym dokonano ogłoszenia. W stosunku do drugiej z powołanych podstaw termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania rozpoczął bieg także w dniu dowiedzenia się przez skarżącą o wyroku (art. 401 pkt 1 in fine k.p.c.), którym był dzień jego ogłoszenia. Skoro ogłoszenie wyroku miało miejsce w dniu 4 listopada 2014 r., to wniesienie skargi w dniu 12 sierpnia 2016 r. było czynnością spóźnioną, podjętą po upływie trzech miesięcy oznaczonych w art. 407 k.p.c.

Niedochowanie terminu przewidzianego do wniesienia skargi o wznowienie postępowania było przyczyną odrzucenia jej na podstawie art. 410 § 1 k.p.c., co nie zostało dostrzeżone w zażaleniu. Ubocznie jedynie można zwrócić uwagę, że w orzecznictwie przyjmowane jest, iż ocena, czy skarga została oparta na ustawowej podstawie wznowienia nie ogranicza się do stwierdzenia, czy okoliczności wskazane przez skarżącego mogą być podciągnięte pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, lecz obejmuje badanie i ustalenie czy podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2005 r., II CZ 41/05, z dnia 14 grudnia 2006 r., i CZ 103/06 niepubl. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2007 r., III CSK 56/07, lex nr 334985). Nie było jednak potrzeby odnoszenia się do stanowiska wyrażonego w zażaleniu, przeczącego wywodom Sądu Apelacyjnego, gdy skarga podlegała odrzuceniu jako nie spełniająca pierwszego z wymagań przewidzianych w art. 410 § 1 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzeczono jak w sentencji. Z mocy art. 22³ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 233) i § 14 pkt 2 w związku z § 16 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2015 r., poz. 1805).

jw

r.g.